

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
протокол № 3 від «29» травня 2026 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
№ 3 від «29» травня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ У ПРИВАТНОМУ ЗАКЛАДІ «ІНСТИТУТ «ХАРКІВСЬКА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір освітніх компонент у Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури» (далі – Положення та Інститут відповідно) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу в Інституті.
- 1.2. Положення регламентує порядок забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти (далі – студенти/-ки) освітніх компонент в Інституті.
- 1.3. Освітні компоненти вільного вибору (далі – вибіркові компоненти, зокрема навчальні дисципліни та практики, скорочено ОК) є обов'язковим складовими освітньої програми, навчального плану до освітньої програми та індивідуального навчального плану студента/-ки. Частина вибіркових освітніх компонент визначається освітньою програмою та навчальним планом, але не може бути меншою ніж у стандартів вищої освіти.
- 1.4. Студент/-ка має право самостійно обрати вибіркові освітні компоненти і зобов'язаний здобути усі кредити ЄКТС, що виділені освітньою програмою та навчальним планом на них.
- 1.5. Освітні програми та навчальні плани повинні передбачати загальний обсяг вибіркових освітніх компонент в кредитах ЄКТС, та можуть містити рекомендації щодо форми освітніх компонентів (навчальні дисципліни, практики) і періодів їх вивчення (семестрів).
- 1.6. Вибіркові освітні компоненти включають у себе:
  - вибіркові навчальні дисципліни та практики до освітніх програм, які реалізуються в Інституті;
  - освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами.
- 1.7. *Вибіркові дисципліни до освітніх програм* – це навчальні курси, які можуть формувати як загальні та/або спеціальні компетентності відповідно до освітніх програм (далі – ОП), які реалізуються в Інституті, так і унікальні компетентності. Вони поєднують теоретичну та практичну підготовку студентів/-ток, яка спрямована та розвиток соціальних і професійних навичок шляхом поглиблення теоретичних знань і практичних умінь у технічних і гуманітарних напрямках.
- 1.8. *Вибіркові практики* – це форма практико-орієнтованого навчання, що поєднує інтенсивний теоретичний модуль та прикладну підготовку, спрямовані на здобуття нових та вдосконалення наявних професійних компетентностей в умовах, наближених до реальної професійної діяльності, або практична діяльність студентів/-ок, спрямована на закріплення та вдосконалення здобутих

знань і вмінь під час навчання. До вибіркового практик належать воркшопи, ворк-атони, хакатони, інтенсиви, стажування тощо.

- 1.9. *Освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами* (далі – освітні компоненти закладів-партнерів) – освітні компоненти, які пропонуються закладом-партнером для вивчення студентами/-ками Інституту на підставі договорів про академічну мобільність.
- 1.10. Студент/-ка має право в межах запропонованих вибіркового освітніх компонент здобути результати навчання у межах неформальної/інформальної освіти відповідно до процедур, визначених Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті.
- 1.11. Особливості реалізації права студентів/-ок на вибір освітніх компонент в межах кредитної або ступеневої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури».

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 2.1. Тематика (фокуси) вибіркового освітніх компонент формується на підставі відгуків стейкхолдерів зовнішніх (роботодавців, керівників баз практик, випускників, фахівців архітектурної галузі) і внутрішніх (рекомендацій науково-педагогічних працівників, побажань студентів/-ок, які отримуються в результаті опитувань / рефлексій / обговорень тощо).
- 2.2. Пропозиції щодо вибіркового освітніх компонент можуть надавати усі бажаючі (зокрема наукові, науково-педагогічні працівники Інституту, які не мають навчального навантаження; викладачі інших закладів освіти, зокрема тих закладів, з якими реалізуються програми академічної мобільності, професіонали-практики), які відповідають вимогам чинного законодавства.
- 2.3. Відповідно до визначених тематик (фокусів) вибіркового освітніх компонент, на засіданні кафедри здійснюється розподіл загального обсягу вибіркового освітніх компонент між викладачами на наступний навчальний рік.
- 2.4. Для формування переліку вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік викладачі та усі бажаючі до 15 червня поточного року подають до академічного відділу інформацію про запропоновану освітню компоненту (короткий силабус): (1) назва ОК; (2) короткий опис ОК; (3) мова викладання; (4) пререквізити (на який рівень вищої освіти та/або рік навчання студентів/-ок, орієнтований курс або перелік знань, умінь, навичок або результатів навчання, якими студент/-ка повинен/-на оволодіти до початку вивчення даної дисципліни, щоб успішно засвоїти її матеріал); (5) перелік загальних і спеціальних компетентностей, програмних результатів, які забезпечує вивчення запропонованої ОК відповідно до ОП, що реалізуються в Інституті, та/або унікальних (за потреби); (6) обмеження щодо максимально можливої кількості студентів/-ок у групі; (7) інформація про викладача/-ку (прізвище, ім'я та по батькові викладача – обов'язково, будь-яка інша доцільна інформація по бажанню); (8) контакти викладача/-ки.
Для формування переліку вибіркового практик на поточний навчальний рік, викладачі/-ки та усі бажаючі мають подати у визначені строки керівником академічного відділу, але не пізніше ніж за два місяці до початку практики, до академічного відділу інформацію про запропоновану практику, відповідно до розділів визначених у цьому пункті Положення.
На вимогу керівника академічного відділу подається інформація щодо відповідності професійної діяльності викладача/-ки запропонованій ОК.
- 2.5. Академічним відділом збирається, перевіряється та обробляється отримана інформація та формується перелік вибіркового освітніх компонент. До переліку освітніх компонент можуть включатись освітні компоненти, запропоновані закладом-партнером в межах кредитної академічної мобільності.
- 2.6. Якщо викладач/особа, яка запропонувала вибіркового освітній компонент не відповідає п.2.2 Положення, то даний вибіркового компонент не включається до переліку вибіркового освітніх компонентів.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ/-КАМИ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 3.1. Академічний відділ надсилає опитники для обрання вибіркового дисциплін студентам/-кам на наступний навчальний рік на осінній та весняний семестр не пізніше 20 червня, за винятком студентів/-ок першого курсу. Студенти першого курсу, які мають вибіркові навчальні компоненти на першому курсі у весняному семестрі, отримують опитники не пізніше 15 листопада.
Академічний відділ надсилає опитники для обрання вибіркового практик студентам/-кам не пізніше ніж за два місяці до початку практик.
- 3.2. Протягом одного тижня з моменту отримання опитника студенти/-ки обирають вибіркові освітні компоненти. Обрання вибіркового освітніх компонент здійснюється шляхом визначення студентами/-ками пріоритетності освітніх компонент, відповідно до інтересів студентів/-ок.
- 3.3. За результатами опитування запускаються до реалізації вибіркові освітні компоненти, які отримали найвищі пріоритети від студентів/-ок та для яких можливо створити академічну групу не менш ніж з 10 студентів/-ок. Якщо на певному рівні освіти загальна кількість студентів/-ок є меншою за 10 студентів/-ок, то може бути запущена до реалізації вибіркового освітнього компонента запропонована для даного освітнього рівня з фактичною кількістю студентів/-ок, яку обрала більшість студентів/-ок.
Студенти/-ки, які не пройшли опитування та/або не здійснили вибір вибіркового освітніх компонентів у встановлений термін, розподіляються співробітником академічного відділу до вже сформованих груп вибіркового освітніх компонентів за умови наявності вільних місць у межах встановлених обсягів.
- 3.3.1. Протягом двох перших тижнів після початку викладання вибіркового дисциплін студенти/-ки мають право їх змінити. У разі, якщо викладання вибіркового дисципліни розпочинається пізніше від інших, викладач/-ка зобов'язаний/-а провести для студентів/-ок одне ознайомче заняття протягом перших двох тижнів з дати запуску вибіркового дисциплін.
У випадку коли студент/-ка бажають змінити вибіркові дисципліни, він/вона інформує керівника/-цю академічного відділу письмову заяву із зазначенням причини зміни вибіркового дисципліни та зазначенням вибіркового дисципліни, до якої студент/-ка бажає доєднатися. Студент/-ка може бути зарахований/-а виключно до тієї групи з вибіркового дисципліни, група для якої є сформованою та має вакантні місця.
У разі, якщо протягом перших двох тижнів навчального семестру чисельність студентів/-ок на вибіркового дисципліни зменшується до кількості менше ніж 10 осіб, співробітник академічного відділу повідомляє студентів/-ок про скасування вибіркового дисципліни та розформування групи. У такому випадку студенти/-ки інформують керівника/-цю академічного відділу електронним листом про обрання іншої вибіркового дисципліни, до якої вони бажають доєднатися. Співробітник академічного відділу за наявності вільних місць, передбачених встановленими обсягами, додає студентів/-ок до відповідної групи.
- 3.3.2. Зміна вибіркового практики не дозволяється.
- 3.4. Після обрання вибіркового дисципліни/практики, студент/-ка вносить до свого індивідуального навчального плану обрані вибіркові навчальні дисципліни протягом одного місяця після початку викладання вибіркового дисциплін, а вибіркові практики – протягом тижня після завершення процедури обрання.
У разі невнесення студентом/-кою вибіркового компоненти до свого індивідуального навчального плану в установлені строки, він/вона не допускаються до занять з даної вибіркового компоненти.
- 3.5. Усі вибіркові компоненти, обрані студентом/-кою, є обов'язковими до вивчення. Студент/-ка в односторонньому порядку не може відмовитись від вибіркового освітніх компонентів, на які він/вона записаний/-на.
Самочинна відмова тягне за собою академічну заборгованість. Студент/-ка ліквідує академічну заборгованість з вибіркового освітніх компонент у відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів/-чок вищої освіти в Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури».

- 3.6. Студент/-ка має право вивчати понаднормові вибірккові дисципліни на підставі договору про надання додаткових платних освітніх послуг.

4. ПОРЯДОК ЗАПУСКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 4.1. За результатами обрання вибірккових компонент студентами/-ками викладачам повідомляються результати. Ті викладачі, на чий освітні компоненти сформувались групи, до початку навчального семестру розробляють навчальну програму та силабус.
- 4.2. Обраним вибіркковим освітнім компонентам присвоюється шифр *Код.№.НавчальнийРік*, де *Код* (Е – вибірккова дисципліна, ЕІ – вибірккова практика), *№* (порядковий номер відповідно до Реєстру вибірккових дисциплін), *Навчальний Рік* (приклад: Е.01.23/24).
- 4.3. Після цього актуальний силабус вибірккової освітньої компоненти розміщується в хмарному сховищі Інституту та надається всім студентам/-кам, хто зареєструвався на цю освітню компоненту.

Додаток 1

Керівниці академічного відділу
ПЗ "Інститут "Харківська школа архітектури"
Христині Максимів
Студентки першого року навчання
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ОП "Архітектура та урбанізм"
Прізвище Ім'я По батькові

Заява

Прошу дозволити мені змінити вибірку дисципліну «Вступ до економіки землі та житла», на вибірку дисципліну «Основи проектування в Revit», кожна з яких обсягом 3 кредити ЄКТС.

16 вересня 2025 р.

Підпис